

מפגש עיון שוויון מגדרי כחוסן עירוני - על המרצות וההרצאות:

עו"ד מיכל גרא מרגליות, המנכ"לית היוצאת, שדולת הנשים בישראל, "ההיבט המגדרי במדיניות עירונית – מבוא ודוגמאות מערים בעולם"

על המרצה:

עו"ד מיכל גרא-מרגליות שימשה בתפקיד מנכ"לית שדולת הנשים בשנים 2016-2020. במהלך העשור האחרון עוסקת מיכל בפעילות אינטנסיבית לקידום נשים והעלאת מודעות מגדרית. אל תפקידה כמנכ"לית השדולה הגיעה לאחר ששימשה קרוב ל-4 שנים כיועצת פרלמנטרית וראש המטה של ח"כ מרב מיכאלי. בשנים 2010-2012 ביצעה מיכל טרום התמחות והתמחות במשרד עורכות דין ארנה לין ושות', המתמחה בדיני עבודה. בשנים 2007-2010 ריכזה את מרכז לייפר ללימודי נשים באוניברסיטה העברית. החל משנת 2012 כיהנה מיכל כחברת הנהלה בשדולת הנשים, ובכלל זאת הייתה חלק מפורום המשפטניות וועדת כספים. למיכל תואר ראשון בפילוסופיה, כלכלה ומדע המדינה, תואר ראשון נוסף במשפטים ותואר שני במשפטים עם התמחות בלימודי מגדר. השדולה סייעה לעיריית ת"א-יפו בגיבוש התוכנית האסטרטגית העירונית לקידום נשים ושוויון מגדרי.

על ההרצאה:

מיכל הסבירה מדוע שוויון מגדרי הוא נדבך קריטי לחיזוק חוסן חברתי-כלכלי, לכידות קהילתית ולשגשוג בר-קיימא. בהרצאת המבוא על ההיבט המגדרי במדיניות עירונית דיברה עו"ד גרא מרגליות על העיר שעשתה את פריצת הדרך בתחום - וינה, על המושגים המרכזיים בחשיבה רגישת מגדר (הטמעת חשיבה מגדרית, תקצוב מגדרי) ויישום, תוך הדגמה ממרחבים מוניציפאליים בעולם.

ד"ר גלית שאול, ראשת המועצה האזורית עמק חפר: "שוויון מגדרי כחוסן קהילתי - תפקידה של המנהיגות המקומית"

על המרצה:

ד"ר גלית שאול, בת 50 נשואה ללירון, אם ליהונתן, אבישג, איתמר ויפתח, תושבת כפר חגלה. בין תפקידיה הציבוריים: מנכ"לית מרכז רקמן באוני' בר-אילן, מנהלת שרות התנדבות וקהילה ארצי במשרד הרווחה, מנהלת מיזם ההתנדבות הלאומי, ממונה על תחום ההתנדבות ברשויות המקומיות והמועצות האזוריות, מנהלת מיזם החברה האזרחית, מנהלת מערך חוסן לקהילה במצבי חירום. פעילותה הציבורית: מובילת מיזם השירות הלאומי לבעלי מוגבלויות ולטובת אוכלוסיות חלשות, מרכזת הוועדה הבינמשרדית לבחינת זכויות נפגעי עבירה, חברת המועצה לקידום השירות הלאומי, מקדמת חקיקה בכנסת ועבודה מול ועדות הכנסת ומשרדי הממשלה, נציגה בנושאים חברתיים בעבודה מול האיחוד האירופי, שגרירות ארה"ב והאו"ם, חברת הפורום החברתי-כלכלי בהתאחדות התעשיינים. בהשכלתה, ד"ר גלית שאול היא בעלת דוקטורט בקרימינולוגיה (באוניברסיטת לוגאנו, שוויץ), תואר ראשון (אוניברסיטת תל אביב) ושני (אוניברסיטת ירושלים) במשפטים, בוגרת מכון מנדל למנהיגות חברתית, בוגרת קורס דירקטורים של מכון מנדל. ד"ר גלית שאול מכהנת כראשת המועצה האזורית עמק חפר החל מחודש מנובמבר 2018.

על ההרצאה:

ד"ר גלית שאול דיברה על התפקיד האפשרי של המנהיגות המקומית בקידום השוויון המגדרי, כיצד השקעה זו תורמת לחיזוק החוסן הקהילתי והכלים שבעזרתם ניתן להטמיע ערך זה ברשות המקומית, באמצעות דוגמאות מהמועצה האזורית עמק חפר.

אפרת מייקין כנפו, מנהלת הרשות לחוסן ושוויון חברתי ויועצת רה"ע לקידום מעמד האישה, עיריית תל אביב-יפו: "שוויון מגדרי כחוסן עירוני – בניית תכנית אסטרטגית עירונית לקידום שוויון מגדרי בעיריית תל אביב-יפו" על המרצה:

אפרת מובילה את הרשות לחוסן ושוויון חברתי בעיריית ת"א-יפו הוקמה ביולי 2019 כיחידת מטה עירונית שתפקידה להטמיע וליישם את חזון העירייה לחיזוק ערכי הדמוקרטיה, השוויון והצדק. הרשות הוקמה מתוך ראייה חדשנית של הנהלת העיר המבקשת לחזק מענים למגוון רחב של אתגרים חברתיים מורכבים, בין היתר: גזענות, אפליה והדרה, פערים מגדריים ושסעים חברתיים. לרשות לחוסן תפקיד משמעותי בקידום מדיניות לשוויון וצדק חברתי ובתמיכה וחיזוק פרויקטים חברתיים בעיר אשר יגבירו הכלה וסובלנות בקרב תושבי ותושבות העיר ובמוסדותיה. בנוסף, הרשות אמונה על ניהול השותפויות והקשרים עם רשויות בישראל, כאשר יום העיון המשותף נבנה עם פורום ה-15 כחלק מיישום תפיסה השיתופיות והלמידה בשדה המוניציפאלי. התכנית האסטרטגית העירונית לקידום שוויון מגדרי היא ראשונה מסוגה בישראל ומהווה חלק חשוב בפעילות מקיפה של הטמעת העדשה המגדרית במנגנוני העבודה השונים בעירייה. פיתוח התכנית הוא חלק מתפיסת עולם הרואה בשוויון מגדרי נדבך משמעותי וחיוני ביותר לחיזוק החוסן העירוני. לקריאת רקע על העשייה של אפרת טרום הקמת הרשות, בידעה הקצרה בגלובס [בלינק זה](#).

על ההרצאה:

עו"ד אפרת מייקין כנפו הציגה בדבריה את ייחודה של הרשות ואופני פעולתה להטמעת העדשה המגדרית במנגנוני העירייה השונים. כמו כן תציג את פיתוח התכנית האסטרטגית העירונית לקידום שוויון מגדרי.

עו"ד דנה אייזנר לביא, יועצת ראש העיר לקידום מעמד הנשים ומנהלת מרכז מ.נ.ע: "מודל מרכז נשים עירוני"

על המרצה:

יועצת ראש עיריית ראשל"צ לקידום מעמד הנשים, מייסדת ומנהלת מ.נ.ע- מרכז זכויות נשים עירוני, בעלת תואר ראשון במשפטים ומדעי המדינה ותואר שני במשפט ציבורי וכן בעלת הסמכה בגישור ובתיאום הורי.

על ההרצאה:

מ.נ.ע - מרכז זכויות נשים עירוני הינו שירות ייחודי של המשרד לקידום מעמד הנשים בעיריית ראשל"צ, שמעניק ייעוץ משפטי, הכוונה וסיוע במצוי זכויות ללא תשלום לתושבות העיר. במ.נ.ע אנו פועלות לצמצום הפערים המגדריים הן באמצעות הנגשת זכויות ומשאבים באופן פרטני והן בעזרת קידום מדיניות ציבורית רגישת מגדר, וזאת בשיתופי פעולה עם ארגוני נשים, קליניקות משפטיות ועוד. כמו כן אנו פועלות בשיתוף עם מגוון שירותים עירוניים של עיריית ראשון לצורכי הסברה והעלאת מודעות ומעניקות מעטפת של שירותים הוליסטית, דינמית ומותאמת למגוון לצרכים. המתנדבות במ.נ.ע עוסקות בתיווך אל מול הרשויות ובסיוע במצוי זכויות וכן מלוות נשים נפגעות אלימות לבהמ"ש ולמשטרה. בנוסף אנו מעניקות תמיכה רגשית וחברתית בעזרת סדנאות תמיכה קבוצתיות. אנו מטפלות במאות פניות בכל חודש בעזרת עו"ד שמתמחותים בכל תחומי המשפט, צוות המתנדבות והסטודנטיות.

ח"כ עודד פורר:

על המרצה:

ח"כ עודד פורר הוא יו"ר הוועדה למעמד האישה ולשוויון מגדרי ויו"ר סיעת ישראל ביתנו. לפני כן שימש כיו"ר ועדת הכספים וכמנכ"ל משרד העלייה והקליטה.

על ההרצאה:

במשבר הנוכחי ראינו יותר מכל כיצד היציבות והאקטיביות של השלטון המקומי סייעו לשיפור ההתמודדות ואפשרו לתת מענה מדויק יותר לסוגיות השונות. אין ספק ששיתוף פעולה בין השלטון המרכזי והמקומי – וכלל הגורמים העוסקים בנושא יכול למנף את העשייה ולייצר אימפקט משמעותי. הזמנו את ח"כ עודד פורר, המוביל את הוועדה לקידום מעמד האישה בכנסת כדי לשמוע ממנו איך הכנסת יכולה, על אף כל מה שקורה במדינה כרגע, לסייע לפעילות הזו ולחזק אותה.

ד"ר יעל חסון, מנהלת תחום מגדר, מרכז אדוה: "הטמעת חשיבה מגדרית במדיניות ובתקציב העירוני"

על המרצה:

ד"ר יעל חסון היא סוציולוגית העוסקת במגדר, מדיניות כלכלית ואי שוויון. כחוקרת במרכז אדוה, כתבה מחקרים וניירות עמדה רבים, בעיקר בנושאים הקשורים בהשלכות המגדריות של המדיניות הכלכלית. היא שותפה לפיתוח גישות וכלים להטמעת שוויון מגדרי במדיניות ולניתוח מגדרי של תקציבים ועוסקת בייעוץ והכשרה למשרדי ממשלה ורשויות מקומיות בתחומים אלו. בנוסף לעבודתה במרכז אדוה, היא עמיתת פוסט-דוקטורט באוניברסיטת בן גוריון.

על ההרצאה:

הטמעת חשיבה מגדרית היא אסטרטגיה לקידום שוויון באמצעות ניתוח מגדרי של המדיניות והתקציבים המוניציפליים. הגישה מומלצת על ידי ארגונים בינלאומיים מרכזיים ומיושמת בכ-80 מדינות ברחבי העולם. ההרצאה תעסוק באסטרטגיה זו תוך מתן דוגמאות ליישומה בתחומים שונים.

פרופ' יפעת ביטון, נשיאת המכללה האקדמית אחווה: תכנון מגדרי של המרחב הציבורי

על המרצה:

פרופ' יפעת ביטון, מומחית לשוויון מגדרי, תעסוק בנושא של "תכנון עירוני מגדרי" מהזווית של יצירת מרחב בטוח לנשים. מחקרה האמפירי בתחום תפיסת הביטחון במרחב הציבורי חשף את הפערים בין המינים ואת העלות הכספית שלהם. עוד תציג הצעות לשינויי מדיניות בתחום ואת משמעותם, תוך לימוד ממקרים דומים בעולם של פיתוח פרויקטים של female friendly city planning ושל Gender Inclusive Cities.

פרופ' ביטון גם ייצגה בתיקי הטרדה ותקיפה מינית, ביניהן גם במרחבים ציבוריים, והיא מומחית להגדרות סיכון במרחבים אלה.

פרופ' ביטון היא משפטנית בכירה ומומחית לשוויון במשפט הישראלי. נשיאת המכללה האקדמית אחווה. עבודתה המשפטית בנושא שוויון מגדרי ומאמריה הרבים בנושא מתורגמים לעולם המעשה באמצעות "המרכז הקליני תמורה לקידום השוויון", אותו הקימה בשנת 2006 ושהיא מנהלת בהתנדבות מיום היווסדו. כמו כן פרופ' ביטון היא בוגרת במשפטים של האוניברסיטה העברית בירושלים ושל אוניברסיטת ייל וחוקרת-אורחת באוניברסיטת הרווארד (Harvard University) ומרצה אורחת באוניברסיטת ניו-יורק (NYU).

על ההרצאה:

המרחב הציבורי קיבל משנה חשיבות במשבר הנוכחי – לקיומו (או העדרו) של המרחב הציבורי ואפשרות השהייה בו יש השפעה ישירה על היכולת להמשיך את החיים העירוניים בתקופה המאתגרת הזו, בהן השהייה במרחבים סגורים מהווה סכנה של ממש. אנחנו רואים שהיכן שיש מרחבים ציבוריים נעימים, נגישים ובטוחים – אנשים משתמשים בהם – בכל שעות היממה. אבל לא תמיד המרחב הציבורי נוח ומזמין. לפעמים המרחב הציבורי יכול להיות מוזנח, לא בטיחותי, מגביל, ואפילו מפחיד. במצב כזה, הוא מדיר אוכלוסיות נרחבות משימוש בו. הזמנו את פרופ' יפעת ביטון להציג לנו כיצד המרחב העירוני משפיע על ההזדמנויות של נשים לחיות בעיר ולהשתמש בה.

אדר' טולה עמיר: "האמא של המושבות" - מרחב נשי בפרוור עירוני

על המרצה:

אדריכלית בעלת משרד אדריכלות, בוגרת קורס טבחות בבית ספר למלונאות תדמור, בוגרת בית הספר AA בלונדון, בעלת תואר שני בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה מאוניברסיטת תל אביב, מלמדת בבית הספר לאדריכלות באוניברסיטת תל אביב. אוצרת הביתן הישראלי בביאנלה של ונציה 2006, ערכה במשותף עם שלי כהן את הספר 'צורות מגורים' – אדריכלות וחברה בישראל (בהוצאת חרגול ועם עובד) כתבה את הספר על אדריכל נחום זולוטוב, ערכה את הספר 'תמרורות – פמיניזם ומרחב בישראל', ואצרה תערוכות אדריכלות ואמנות.

על ההרצאה:

בהרצאתה הציגה אדר' את האופן שבו המרחב העירוני משפיע על ההזדמנויות והדפוסים שמייצר המרחב העירוני עבור נשים, תוך מבט ביקורתי על התכנון העירוני. לצד המגבלות שמטיל הפרבר על ההזדמנויות הללו, וההומוגניות שהוא מייצר, הציגה אדר' עמיר גם את יכולת הנשית להשתמש באופן יצירתי במרחב מתוכנן של פרוור עירוני בשלושה קני מידה – השכונתי, הבנייני והדירתי, לשיפור איכות חייהן.

*****